

Jaarstukken 2022

Versie: Vastgesteld door Raad

29 juni 2023

Stelpost onvoorzien

Het budget voor onvoorzien is gebaseerd op het aantal inwoners. Per saldo houden we in de begroting rekening met € 2,- per inwoner. In de begroting 2022 was € 60.000 geraamd. De stelpost is niet ingezet dus in de 4e kwartaalbrief 2022 afgeraamd naar € 0.

Berekening weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen		
Weerstandsvermogen incidenteel	31-12-2021	31-12-2022
Algemene reserve, algemene dekkingsmiddelen	13.080	14.902
Risicoreserve	4.615	4.615
Reserve grondzaken	9.954	9.147
Verwacht resultaat	1.983	8.253
Totaal Weerstandsvermogen incidenteel	29.632	36.917
Weerstandsvermogen structureel	31-12-2021	31-12-2022
Onbenutte belastingcapaciteit	4.757	5.133
Stelpost onvoorzien	-	-
Totaal Weerstandsvermogen Structureel	4.757	5.133

Ratio weerstandsvermogen

Bij de ratio weerstandsvermogen worden de geïnventariseerde risico's afgezet tegen het aanwezige weerstandsvermogen. In onderstaande tabel de gewogen risico's.

Risicoprofiel rekening 2022				
Volgnr	Risico-omschrijving	Verwacht (maximaal) risicobedrag	Kans-percentage	Gewogen risicobedrag
Incidentele risico's				
1.	Holland Park	1.200	30%	360
2.	Plantage De Sniep	390	30%	117
3.	Buitenlust	100	70%	70
Totaal risicoprofiel Incidenteel		1.690		547
Structurele risico's				
4.	Herijking verdeling Gemeentefonds	2.900	70%	2.030
5.	Kosten Jeugdzorg	1.500	90%	1.350
6.	Energiecrisis	650	90%	585
7.	Leerlingengroei Diemen	350	70%	245
8.	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten (BUIG)	550	30%	165
9.	Urentoerekening naar projecten	480	10%	48
Totaal risicoprofiel Structureel		6.430		4.423
Niet te kwantificeren risico's				
10.	Coronacrisis / Economische recessie	N.v.t.	50%	N.v.t.
11.	Inflatie	N.v.t.	90%	N.v.t.
12.	Rente	N.v.t.	90%	N.v.t.
13.	Marktontwikkeling aanbestedingen investeringen	N.v.t.	90%	N.v.t.
14.	Fiscale wijzigingen	N.v.t.	50%	N.v.t.

Berekening weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend voor de incidentele en structurele risico's. Aan de hand van de eerder genoemde waarderingstabel wordt bepaald hoe Diemen er voor staat.

Incidentele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
36.917	547	67,5

Structurele weerstandsratio		
1. Beschikbare weerstandsvermogen	2. Benodigde weerstandscapaciteit	Ratio (1:2)
5.133	4.423	1,2

Conclusie

De ratio voor het incidentele weerstandsvermogen is 'Uitstekend'.

De algemene reserve is in 2022 verder toegenomen waardoor de weerstandscapaciteit is vergroot. Voor de lopende grondexploitaties waar verliezen verwacht worden is de 'Voorziening grondzaken' aangevuld.

Het woningtekort is groot en de ambitie voor meer sociale woningen leveren in samenhang met de beperkte grond die aanwezig is, risico's op voor nieuwe grondexploitaties.

We leven in economische onzekere tijden. De inflatie is hoog, de prijzen voor grondstoffen zijn enorm gestegen en ook de rente stijgt. Al deze ontwikkelingen hebben een negatieve invloed op onze grondexploitaties. Vooralsnog is de Reserve grondzaken goed gevuld en kunnen we deze ontwikkelingen opvangen.

De ratio voor het structurele weerstandsvermogen is 'Voldoende'.

De structurele risico's zijn dit jaar toegenomen. De herverdeling van het Gemeentefonds heeft voor Diemen grote negatieve gevolgen. Dit nadeel is op basis van de informatie uit de Meicirculaire 2022 voorlopig becijferd op € 2,9 miljoen structureel. Het is nog niet duidelijk welke compensatie en ingroeiregeling het Rijk hier tegenover zet. Het nadeel zal zich vanaf 2026 voordoen.

De kosten voor jeugdzorg blijven toenemen. Vooral complexe zorg neemt in aantal toe en brengt hoge kosten met zich mee. Nog steeds zetten we volop in op de beheersing van de kosten binnen de specialistische jeugdhulp, dit blijkt weerbarstige materie. Binnen het programma 'Grip en controle sociaal domein' is vooral ingezet op contractmanagement. Samen met de andere DUO-organisaties hebben we het project 'Datagedreven sturing' gestart. Doel is op basis van de bestaande data beter te kunnen prognosticeren. Ook voor het structurele begrotingsevenwicht brengen de inflatie, energiecrisis en stijgende rente grote risico's met zich mee. Het is lastig deze risico's goed te kwantificeren. We zijn in 2023 gestart met het verzamelen van de gevolgen van deze risico's. In de 2e kwartaalbrief 2023 en de Kadernota 2024 nemen wij u mee in onze bevindingen. Voor 2022 zijn deze risico's nog beperkt gebleven.

Kengetallen

Conform het BBV, artikel 11:2, moeten wij in het jaarverslag 2020 ook de volgende vijf kengetallen verplicht opnemen in de paragraaf weerstandsvermogen van de programmabegroting:

1. netto schuldquote;
2. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
3. solvabiliteitsratio;
4. grondexploitatie;
5. structurele exploitatieruimte en
6. belastingcapaciteit.

In het kader van financieel toezicht, zijn nog geen landelijke normen beschikbaar. Dit is de aanleiding waarom de toezichthouder vooralsnog geen gebruik maakt van deze normen om te bepalen hoe wij presteren op de betreffende onderdelen. Mocht er alsnog een landelijke normering komen, dan zal de toezichthouder zich daarbij aansluiten.

Kengetallen	Norm	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
1. Netto Schuldquote	<100%: groen >130%: rood	20%	86%	33%
2. Netto Schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<70%: groen >100%: rood	19%	84%	32%
3. Solvabiliteitsrisico	>50%: groen <30%: rood	28%	15%	34%
4. Grondexploitatie	N.v.t.	-11%	-17%	-16%
5. Structurele exploitatieruimte	>0,6%: groen <0%: rood	3,45%	1,83%	15,10%
6. Belastingcapaciteit	Landelijk gemiddelde 100%	108%	105%	105%

In bovengenoemde tabel valt op dat de solvabiliteitsratio 'rood' gekleurd is. Oorzaak hiervan is de hoge leningenportefeuille van de gemeente. Deze is destijds ontstaan bij de bodemsanering van grondexploitatie Plantage De Sniep. De afgelopen jaren is de leningenportefeuille van € 85 miljoen in 2015 teruggebracht tot € 37 miljoen eind 2021. Nieuwe ambities vergen investeringen en daarmee zal de leningenportefeuille in de komende jaren weer toenemen. Dat zal een negatief effect hebben op de solvabiliteitsratio. Alternatief is de norm bij te stellen. Nu sluiten we aan bij de normering van de VNG. De raad kan besluiten een afwijkende norm te hanteren. Advies is dit niet te doen zodat inzichtelijk blijft dat we aan de hoge kant zitten qua solvabiliteitsratio.

1+2. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een beeld van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven.